

УКРАЇНА

**ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ГРЕЧКІВСЬКИЙ ПАВЛО МИКОЛАЙОВИЧ
ЧЛЕН ВИЩОЇ РАДИ ПРАВОСУДДЯ
ВИСНОВОК**

12 вересня 2019 року

Київ

**за результатами перевірки відомостей, викладених у повідомленні судді
Дніпропетровського окружного адміністративного суду
Турлакової Наталії Василівни
про втручання в її діяльність як судді щодо здійснення правосуддя**

До Вищої ради правосуддя 19 серпня 2019 року надійшло повідомлення судді Дніпропетровського окружного адміністративного суду Турлакової Н.В. про втручання в її діяльність як судді щодо здійснення правосуддя (вхідний № 4290/0/6-19).

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу справи між членами Вищої ради правосуддя від 19 серпня 2019 року вказане повідомлення передано члену Вищої ради правосуддя Гrechківському П.М. для проведення перевірки.

У своєму повідомленні суддя Турлакова Н.В. зазначає, що 6 серпня 2019 року їй стало відомо про те, що в мережі Інтернет на сайті «КП в Україні» в липні 2019 року розміщено публікацію під назвою: «Зеленському передали матеріали по покупке «Арселором» судових рішень», роздруківку якої суддя долучила до повідомлення.

У публікації йдеться про те, що журналісти та екологи надали матеріали про незаконні дії керівництва металургійного комбінату «АрселорМіттал Кривий Ріг», які дозволили підприємству не платити штрафи за масштабні викиди забруднюючих речовин в атмосферу у зв'язку «з купівлею судових рішень».

У цій публікації міститься копія витягу з Єдиного реєстру досудових розслідувань, із якого вбачається, що 5 липня 2019 року за заявою обласної громадської організації «Козацтво Придніпров'я» зареєстровано кримінальне провадження № _____ за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 375 Кримінального кодексу України.

Як видно із витягу, обставини, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення полягають у винесенні 22 березня 2019 року суддею Дніпропетровського окружного адміністративного суду Турлаковою Н.В. за попередньою змовою із посадовими особами Публічного акціонерного товариства «АрселорМіттал Кривий Ріг» (далі – ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг») та посадовими особами адвокатського об'єднання «Юридична фірма «Лексвел і Партнери» з корисливих мотивів неправосудного рішення, яким визнано протиправним і не чинним рішення Криворізької міської ради від 27 червня 2018 року № 2816 «Про встановлення ставок земельного податку, розміру орендної плати, пільг зі сплати за землю та затвердження Регламенту оподаткування земельних ділянок на території міста Кривого Рогу у 2019 році», чим спричинено тяжкі наслідки.

Із повідомлення судді Турлакової Н.В. та долучених до нього матеріалів вбачається, що в провадженні Дніпропетровського окружного адміністративного суду перебувала справа № за адміністративним позовом ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» до Криворізької міської ради про визнання протиправним та скасування рішення.

Рішенням Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 22 березня 2019 року, ухваленим суддею Турлаковою Н.В., адміністративний позов ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» до Криворізької міської ради про визнання протиправним та скасування рішення задоволено; визнано протиправним та нечинним рішення Криворізької міської ради від 27 червня 2018 року № 2816 «Про встановлення ставок земельного податку, розміру орендної плати, пільг зі сплати за землю та затвердження Регламенту оподаткування земельних ділянок на території міста Кривого Рогу у 2019 році» в частині.

Станом на 8 серпня 2019 року, як вказує суддя, відповідачем по справі (Криворізькою міською радою) подана апеляційна скарга, а справа перебуває на розгляді в Третньому апеляційному адміністративному суді.

За результатами перевірки повідомлення судді Турлакової Н.В. слід зазначити таке.

До повноважень Вищої ради правосуддя статтею 131 Конституції України та статтею 3 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» віднесено вжиття заходів щодо забезпечення авторитету правосуддя та незалежності суддів.

Вища рада правосуддя визначає наявність або відсутність ознак втручання в діяльність судді в аспекті необхідності вжиття заходів щодо забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя, визначених Законом України «Про Вищу раду правосуддя».

Під час перевірки зазначених звернень Вища рада правосуддя аналізує, чи створюють повідомлені суддею факти реальні ризики для незалежності судді під час здійснення правосуддя, чи може суддя за їх наявності залишатися неупередженим, чи існує дійсна загроза ухваленню суддею справедливого та безстороннього рішення.

Відповідно до статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод метою забезпечення незалежності судової влади є гарантування кожній особі основоположного права на розгляд справи справедливим судом тільки на законній підставі та без будь-якого стороннього впливу.

Незалежність судової влади є головною умовою забезпечення верховенства права, ефективного захисту прав і свобод людини та громадянина, юридичних осіб, інтересів суспільства й держави.

Незалежність і недоторканність суддів гарантуються статтями 126 та 129 Конституції України.

Згідно зі статтею 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя у своїй діяльності щодо здійснення правосуддя є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання. Суддя здійснює правосуддя на основі Конституції і законів України, керуючись при цьому принципом верховенства права. Втручання у діяльність судді щодо здійснення правосуддя забороняється і має наслідком відповідальність, установлену законом.

Суддя зобов'язаний звернутися з повідомленням про втручання в його діяльність як судді щодо здійснення правосуддя до Вищої ради правосуддя та до Генерального прокурора.

Суддя Турлакова Н.В. вважає, що розміщення у мережі Інтернет на сайті «КП в Україні» публікації, яка містить недостовірну інформацію, та подання заяви про кримінальне правопорушення до органу досудового розслідування обласною громадською організацією «Козацтво Придніпров'я» в інтересах Криворізької міської ради свідчить про намагання тиску та втручання в її діяльність як судді під час розгляду інших справ, що перебувають у її провадженні, стороною у яких є ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», з метою досягнення незаконного результату розгляду вказаних справ у позапроцесуальний спосіб.

Зі змісту публікацій вбачається, що вони містять вираження думок та критичні висловлювання щодо рішення Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 22 березня 2019 року, ухваленого суддею Турлаковою Н.В. у справі № [] проте не містять ознак втручання в її діяльність, переслідування з метою перешкодити виконанню службових обов'язків або добитися винесення неправосудного рішення. Крім того, відсутні підстави стверджувати, що обласна громадська організації «Козацтво Придніпров'я» намагається у позапроцесуальний спосіб тиснути та впливати на суддю Турлакову Н.В. з метою досягти певного результату щодо вирішення нею справ, стороною у яких є ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», оскільки ця громадська організація не є стороною у таких справах.

Статтею 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод передбачено, що кожен має право на свободу вираження поглядів. Це право включає свободу дотримуватися своїх поглядів, одержувати і передавати інформацію та ідеї без втручання органів державної влади.

Гарантії вказаної статті Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод поширюються і на висловлення поглядів чи критики, озвучення певних припущень.

У рішенні Європейського суду з прав людини у справі «Українська прес-група проти України» від 29 березня 2005 року висловлена позиція, що при дотриманні умов параграфу 2 статті 10 Конвенції право вільно передавати інформацію поширюється не лише на «інформацію» та «ідеї», які сприймаються сприятливо або вважаються необразливими чи нейтральними, але й такі, які ображають, шокують чи викликають стурбованість. Такі є вимоги плюралізму, толерантності і лібералізму, без яких немає «демократичного суспільства».

Судді, які ухвалюють рішення іменем України та є публічними особами, при виконанні своїх обов'язків повинні враховувати інтерес до них з боку суспільства та право інших осіб висловлювати свої оціночні судження стосовно здійснення правосуддя, а також розрізняти спроби втручання в їхню діяльність із здійснення правосуддя та вираження іншими особами своїх думок, припущень, критики на адресу суддів.

Як зазначається у Висновку Консультативної ради європейських суддів № 18 (2015) «Позиція судової влади та її відносини з іншими гілками державної влади в умовах сучасної демократії», судді повинні визнати, що вони є публічними особами і їм не слід бути занадто чутливими.

З приводу подання обласною громадською організацією «Козацтво Придніпров'я» до органу досудового розслідування заяви стосовно судді Турлакової Н.В. варто зазначити, що оцінка обґрунтованості заяви про злочин надається правоохоронними органами в ході перевірки повідомлених заявником даних.

Саме по собі внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань про кримінальне правопорушення та проведення досудового розслідування не може свідчити про здійснення втручання у діяльність судді щодо здійснення правосуддя.

Незалежність судової влади не є її привілеєм, а обов'язком, що виникає з права кожного на справедливий суд, як про це зазначено у Декларації щодо принципів незалежності судової влади, прийнятою Конференцією голів верховних судів країн Центральної та Східної Європи (о. Бріюні, Хорватія, 14 жовтня 2015 року).

Як зазначається у Висновку № 18 (2015) Консультативної ради європейських суддів «Позиція судової влади та її відносини з іншими гілками державної влади в умовах сучасної демократії», довіру й повагу потрібно постійно завойовувати і зберігати за допомогою відмінної роботи судів на основі найвищих стандартів.

Отже, є підстави для висновку, що повідомлення судді Турлакової Н.В. не містить відомостей, які б свідчили про втручання в її діяльність щодо здійснення правосуддя, а тому підстави для вжиття заходів, визначених статтею 73 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», відсутні.

З огляду на зазначене пропоную відмовити у вжитті заходів щодо забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя, зазначених у статті 73 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», за повідомленням судді Дніпропетровського окружного адміністративного суду Турлакової Наталії Василівни.

Член Вищої ради правосуддя

П.М. Гречківський